

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA SIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14
POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO
K 2.50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU.
PLATIVO I UTUŽIVO U SIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN
::: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. :::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE, IZA
OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI
UREDNIK JOSIP DREŽGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA
TISKARA U SIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II. SIBENIK, ponedjeljak 2. studenoga 1914. BR. 138

Teški poraz Rusa u bitci na Crnom moru. - Napredovanje naših u Srbiji. Potopljenje engleskog krstaša. U Francuskoj i u Galiciji položaj uvijek povoljniji.

Napredovanje u Srbiji

Preko Save i Drine.

BEČ, 1 studenog. Službeno se saopćuje dne 31 listopada: U navalama naših četa, koje su se svojedobno za provale u Mačvu razbile ondje o utvrde zaštićene jakim zaprekama od žice i u koje utvrde tek pred dva dana, nakon dugih i teških bojeva, izveden je kod Ravnje prolom danas, se opaža znatno napredovanje.

Unatoč očajnoj samoobrani Srba, unatoč teškoj prohodnosti djelomično močvarne Mačve, danas su naše čete poispjemale se u širokom frontu napred, zauzele su mjesa Crnabara, Ravnopolje, Radenković, Glušće i Tabanovi.

RUSKO-TURSKI RAT.

Pomorska bitka. CARIGRAD, 31. listopada. Za jučerašnje pomorske bitke i ruska topnjača Kabanetz bila je potopljena.

PREKINUTI DIPLOMATSKI ODNOSIJI.

CARIGRAD, 31. listopada. Rusko-turski odnošaji su prekinuti. I engleski poklisar, a možda tako isto i francuzki, ima da bezodvlačno ostavi Carigrad.

Talijansko poslanstvo preuzela je zastupstvo ruskih interesa.

CARIGRAD, 1. studenoga. Poklisarima Rusije i Francuske izručene su putnice.

Ruski poslanik je s osobljem već na večer odputovao.

Teški ruski poraz. Rusija izazvala rat.

CARIGRAD, 1. studenoga. Službeno saopćenje utvrđuje, na temelju izvjava zarobljenih ruskih mornara, da je ruska flota imala nakanu ulaz u Bosfor zatvoriti minama te tursku flotu potpuno uništiti. U predpostavci, da su Rusi otvorili neprijateljstva bez navještaja rata, naša flota dala se u potjeru za ruskom flotom te ju raztjerala.

Naša flota bombardirala je Sebastopol, uništila je u luci Novorossisk 50 skladišta petroleja, 14 vojnih transportnih brodova, više magazina žita te potopila pred Odesom jedan ruski krstaš i drugi ruski krstaš teško oštetila. I jedan brod ruske dobrovoljačke flote bio je potopljen.

U Odesi i Sebastopolu uništeno je pet reservoirira petroleja.

Prekinut kabel.

SOFIJA, 1. studenoga. Iz Varne javljaju, da je kabel između Varne i Sebastopola bio prerezan.

U GALICIJI.

Položaj nepromijenjen. BEČ, 31. listopada. Službeno se saopćuje danas na podne:

Blizu galicijsko-bukovinske granice sjeverno od Kutija bila je jučer jedna ruska kolona svih vrsti oružja potučena.

U srednjoj Galiciji naše čete drže zadobivene položaje sjeveroistočno od Turke, kod Starog Sambora, istočno od Przemysla i na donjemu Sanu.

Više neprijateljskih napadaja u prostoru Nisko bijaše odbiveno. Tu, kao i kod Skole te kod Starog Sambora, na stotine Rusa bijaše zarobljeno.

Operacije u ruskoj Poljskoj prošle su i jučer bez borbe.

VON HOFFER, generalmajor.

Poraz Rusa.

BEČ, 1 studenoga. Višednevna ljuta bitka u prostoru sjeveroistočno od Turke i južno od Starog Sambora dovela je jučer do podpune pobjede našeg oružja. Ovamo prodrle dvije neprijateljske infanterijske divizije i jedna brigada strijelaca bijahu iz svih svojih položaja bačene.

Napadaj na Černovice.

BEČ, 1. studenoga. Černovice su u rukama naših četa. Neprijateljska artiljerijska vatra uperena protiv dvorca grčko-istočnjačkog nadbiskupa ostala je bez znatnijeg učinka.

U Rusiji.

Neodlučena borba.

BERLIN, 31. listopada. Borba na sjeveroistočnom ratištu još nije dovela do odluke.

BERLIN, 1. studenoga. Na sjeveroistočnom ratištu stajale su i jučer naše čete u još neodlučenim bojevima s Rusima.

Zapadno od Varšave.

BERLIN, 31. listopada. Zapadno od Varšave Rusi polagano slijede naše bojne sile, koje se nanovo grupiraju.

Odbiveni ruski napadaji.

BEČ, 1. studenoga. Službeno se saopćuje:

U ruskoj Poljskoj razvijaju se novi bojevi. Napadaji na naše položaje bijahu suzbiveni. Noliko neprijateljskih odjela bilo je razbiveno.

Sa ratišta u Franciji

Sjajno napredovanje.

BERLIN, 31. listopada. Službeno se javlja: Naša vojska zauzela je jučer u Belgiji Ramscapelle i Bixschete.

Napadaj na Ypres napreduje. Jednako su jurisom osvojeni Saudworde, dvorac Hollebeke i Wannbeke.

Francuski porazi na fronti.

BERLIN, 31. listopada. I dalje prema jugu dobili smo mi na zemljištu. Istočno od Soissona bio je neprijatelj takodjer napadnut. Tekom dana bio je neprijatelj iz više jako ušančenih položaja sjeverno od Waillya otjeran. Popodne pak poduzet je juris na Wailly te je neprijatelj uz teške gubitke bačen preko Aisne. Zarobili smo tisuću Francuza, zaplijenili dva puščana stroja.

Teški francuski gubitci.

BERLIN, 31. listopada. U argonskoj šumi i zapadno od Verduna te sjeverno od Toula ponovni neprijateljski napadaji bijahu skršeni uz teške gubitke po Francuze.

Zadnje vijesti.

BERLIN, 1. studenoga. Veliki glavni kvartir javlja danas prije podne:

Operacije u Belgiji otešćane su usljed poplava, koje su navedene kanalom Ypresa uništenjem splavnica do Neuporta.

Kod Ypresa naše čete napredovale su dalje. Zarobljeno je najmanje 600 neprijatelja, te zaplijenjeno nekoliko engleskih topova.

I zapadno od Lille boreće se naše čete uznapredovale su.

Broj zarobljenika kod Vaillya iznosi oko 1500. U okolišu Verduna i Toula bilo je samo omanjih bojeva.

Potopljeni engleski krstaš.

LONDON, 31 listopada. Službeno se saopćuje:

Jedan od jedne njemačke podmorske ladje ispaljeni torpeda potopio je u kanalu La Manche stari krstaš „Hermes“, koji je služio za potrebe pomorskog zrakoplovstva. „Hermes“, kada je bio potopljen, nalazio se na povratku iz Dunkerquea.

„Hermes“ je mali oklopni krstaš, veći od našeg „Maria Theresia“, od 5600 tona, 107 m, dug, 16,5 širok, 6,7 dubok, od 20 milja brzine, sa posadom od 475 ljudi. Bio je sagrađen god. 1898.; nije dakle tako star, kako prikazuju Englezi.

U Kiautschau.

Napadaj na Tsingtau.

BERLIN, 1. studenoga. Službeno se saopćuje, da je prije podne započet opći napadaj na Tsingtau i sa kopnene i sa pomorske strane.

Položaj.

Zagrebačke „Novine“ donose: Ima već tri dana, što je ruska vojska sa velikom silom izmedju Ivangoroda i Varšave prešla u ofenzivu. Izvan svake je sumnje, da je ruskoj vrhovnoj komandi bilo mnogo stalo do toga, da makar uz koje žrtve oslobodi ugrožene tvrdjave. Zato su Rusi sa svim svojim raspoloživim pričuvama — govore vojsci od dva milijuna — pod zaštitom vanjskih fortica ivangorodske i varšavske tvrdjave preše Vislu. Ovoj snazi, koja bi još bila pojačana provaljama posade, iz tvrdjava, nijesu bez pogibli mogle da odole naše i njemačke čete, jer bi ih

Rusi, koji su se ondje nalazili u ogromnoj brojačkoj nadmoći, mogli da uhvate u svoja kljesta. U tim su prilikama smatrali zapovjednici naše i njemačke vojske za najbolje, da svoje čete povuku i da se u novoj grupaciji i u novoj poziciji s neprijateljem ogledaju ondje, gdje će to imati više izgleda u uspjeh.

Ovaj se uzmak saveznih njemačkih i austro-ugarskih vojska zbilo u vrijeme, kada se je to moglo bez ikakvih poteškoća da učini. Riječi su jednog velikog vojskovođe: „I u uzмку se pokazuje majstor“, mogu u ovom slučaju primijeniti na savezničke vojske.

Pa i u gigantskom su rvanju u Francuskoj morali Nijemci uzmaknuti u zgodnije pozicije, a tko im može da kaže, da su pobijedjeni? Zar oni ne pokazuju upravo sada iza zauzeća Antwerpena i u ofenzivi kod Nieuporta, da je njihov uzmak bio stratiška nužda? Ovo su činjenice, koje dokazuju, da nije svaki uzmak ujedno i poraz, nego da se neprijatelj na uzmak može potpuno reatirati i pripraviti na novu, svježiju ofenzivu.

Medjutim i sami Rusi priznaju, da naš uzmak nije nikakav poraz. U ruskom se službenom izvješću o stanju na ratištu veli, da neprijatelj provadja uzmak preko česte u Radom i da su njemačke i austrijske čete dobile znatna pojačanja u šumovitom i brdovitom terenu, gdje se sada tvrdokorno opiru.

Naš uzmak pri Varšava-Ivangorod.

„Müncheher Neueste Nachrichten“ primaju iz Štokholma: Najnovije izvješće stiglo iz Petrograda, od glavnog ruskog stana, javlja:

„Da se pribavi sigurna baza našim operacijama, odlučili smo koncentrovati naše sile na desnoj obali Vise. Uspjelo nam je držati sakriveno ovo teško naše kretanje preko jakih konjančkih odjela. Nekoji naši zbororovi bili su prisiljeni prevlati do dvie stotine vrsta teških marša po, usljed kiša, strašno pokvarenim putevima. Ovo bijaše tim teže, što su rijeke nabujale, a okoliš se riek pretvorio u bare. Naše čete dokazan energijom nadvladale su sve te poteškoće te zauzele nove pozicije.

„U isto je vrijeme uspjelo Nijemcima, koji su nastavili svojim napredovanjem, da se približe Visli, a i austro-ugarske čete, koje su kretale prema sjeveru, mogle su stići k lijevoj obali Vise i približili se tako varšavskim utvdrama. Uz pomoć jakog topničastva utvrdio se neprijatelj.

„Njemačke čete poduzeše 13. oktobra napredovanje u okrugu Varšave i Kodditzkog pomoću željeznica dobivaju uvijek nova pojačanja. Borili su se izvanrednom hrabrošću na liniji Blonie-Placšno, te 17. i 18. oktobra poduzeše energičan napadaj, koji je ostao bez svakog uspjeha.

„Poslie sedamnedevnih borbi, u noći 20. oktobra počeo Nijemci napustiti utvrdjene pozicije, jerbo njihovo lijevo krilo kod Novog-Georgievskog bijaše zaokruženo, i jer njihovo desno krilo kod Gora-Kalvarija bijaše u pogibeli. Naše se čete pobjedonosno bore sa njemačkima predstražama i razvijaju svoju ofenzivu duž cijele linije.“

Oslobodjenje Bosne od Srba.

„Südslav. Korr.“ javlja iz Sarajeva: O upadu srbskih i crnogorskih četa u istočnu Bosnu, koji je svršio podpunim porazom neprijatelja i proteranjem njegovim preko Drine, predleži na osnovu službenih vijesti ovaj izvještaj:

Zadnjih dana prošlog mjeseca upali su jači odjeli srbskih i crnogorskih trupa preko Drine i preko crnogorske granice u Bosnu. Srbsko-crnogorske čete dielle su se u tri kolone. Glavna sila pod zapovjedništvom bivšeg crnogorskog ministra rata Božanovića prodrla je kod Mokre gore i Uvca, te napredovala preko Višegrada i Rogatice prema Romanja planini

pravlenu prema Sarajevu. Druga kolona upala je kod Srebrenice, te je marširala također prema Romanjaplanini, dok su s juga dvie crnogorske brigade pod zapovjedništvom generala Vukotića i Rajičića prodirale preko Foče u istom pravcu.

Obrambena akcija proti neprijateljskim kolonama, koje su bez bojeva prešle granicu, provedena je u tri djela. Prva akcija započela je dne 1. o. m. protiv one dvie crnogorske brigade, koje su napredovale s juga. U žestokim dvodnevnim borbama obje su brigade hametom potučene, te su se u divljem biegu spasile preko granice, izgubivši sav svoj train, mnogobrojno topništvo i veliki broj zarobljenika.

U neposrednom savezu s time naše su čete napredovale proti srbskim odjelima, koji su na sjeveru plackajući prodrli. U prostoru oko Srebrenice naši su ih zaustavili, porazili i bacili preko granice.

Neprijateljske čete, kojima je zapovijedao general Božanović, ušanciće su se na vrhovima Romanja planine u dobrim pozicijama, u kojima su postavile i teže topništvo, da ođane prođu prema Sarajevu. U dvodnevnoj bitci Srbi su bili hameton poraženi, pa je tom prilikom naročito 11. srbski puk 11. poziva pretrpio goleme gubitke. Jedan cijeli bataljun toga puka zarobljen je od dvije naše satnije. Samo prenatignim biegom, kod kojeg su Srbi izgubili sve svoje topništvo i train, pošlo je Srbima za rukom, da se spase od obkoljenja po našim četama, koje su nastupile vanrednom bravurom. Srbi su bježali preko Kugle, te pokušali, da zauzmu nove pozicije kod Gosinpolja, ali naši su ostali tik za tragom neuredno se povlačećih srbsko-crnogorskih sila, te su ih, zadržavši im ponovno teške gubitke, prisilili, da napuste nove položaje. General Božanović morao se ponovno biegom povući prema Drini. Napokon su srbsko-crnogorske čete potisnute preko Drine, pa je tim iztočna Bosna bila očišćena od neprijatelja.

Najveći dio pliena, koji su neprijateljske čete na prodiranju u Bosnu sabrali, opet su im naši oteli. Srbi i Crnogorci pitali su posvema neuspjehi pokušaj prodiranja prema bosanskom glavnom gradu užastnim gubitcima ljudi i ratnog materijala. Broj zarobljenika, koji su pali u naše ruke je vrlo velik.

U Sarajevu i u svim mjestima, koja su bila usljed toga upada ugrožena, vlada neopisivo veselje nad proteranjem neprijatelja. General Portorek prima neprestano brzojavne zahvalnice.

KRONIKA.

Vojnički izvještitelj rimskoga „Popolo Romano“ general Bomplani računao vojnu silu Njemačke na 9,000,000 ljudi. Ova je orjaška sila ovako razdijeljena: linija ima 2,000,000, pričuva 2,000,000, pučki ustanak 5,000,000 i 800,000 doknadne pričuve. Ukupno dakle imade Njemačka 5 milijuna vojnika, koji su služili i 4 milijuna novo obrazovanih vojnika.

„Corriere della Sera“ javlja: Boj se oko Przemysla razvija u korist Austro-Ugarske, čije čete napreduju, te ozbiljno ugrožavaju oba krila ruske vojske prema istoku. Željeznica opći sve do Sanoka, što za austro-ugarske čete znači mnogo, jer omogućuje praviln i brz dovoz municije i životnih sredstava.

Na sjevernom je bojištu pao rezervni pomoćnik dr. Josip Ferdinand Lohković najstariji sin bivšeg zemaljskog maršala Lohkovića. Za vožnje u automobilu zahvatio ga je ruski šrapnel i ubio.

Vojnički stručnjak „Berliner Tagblatt“ bavi se pitanjem, dali Engleska i Francuska mogu za vrijeme rata načiniti topove od 42 cm. Iz Londona se šire slične tvrdnje, ali fabrikacija topova od 42 cm. zahtjeva mnogo vremena; prošlo je godina dok bi se napravili samo strojevi, kojima bi se mogli fabricirati ovo mužara. Onda bi opet trebalo mnogo vremena, da se iskuša korisnost i trajnost mužara. S toga se može odlučno konstatirati, da ovakovi mužari ne će moći biti sagradjeni od neprijatelja.

„Telegraf“ javlja iz Londona: Posljednji izvještaji iz Afrike glase vrlo nepovoljno Cini se, da se general Dewett postavio protiv Bohti. U Londonu su veoma zabrinuti glede držanja mnogih drugih uplivnih članova stranke generala Hertzoza. Visoki engleski činovnici ulvačeni su od ustaških Bura.

„Nowa Reformá“ javlja: Lodzski listovi, koji su izašli prije zaposjednća Lodza po Nijemcima, javljaju, da je 13. ovog mjeseca došlo do živahnih sukoba u varšavskim ulicama sa vojničtvom i redarstvom. U više gradskih dijelova izpalilo je vojničvo salve. U nemirima usmrćeno je navodno 15 osoba.

Grad i okolica.

„Graničari“. Izišao je ukusan plakat, kojim se objavljuje ovu predstavu hrvatskog dileantskog kluba u korist „Crvenog Kriza“ za naše ranjenike. Sudjelovat će blagohotno građanski orkestar pod upravom kapelnika g. Petra Zulfiani.

Cijene za ovu predstavu su sljedeće: ulaznica u prizemlje i u lože K 2-, podčasnici, djaci i dječaci K 1-, sjedala u prizemlju K 2-, Galerija K 1-, Lože 1., II, III reda K 6-.

Prebilježba na lože i sjedala primaju se u dućanu g. A. Cosolo.

Tenor Pattiera u Stolnoj Bazilici. Jučer prigodom pontifikala u Stolnoj Bazilici, preko kojega je presv. biskup držao propovjed, tenor gosp. Tino Pattiera od pjevao je „Ave Maria“ od Leoncavallo. Veličanstvo Bazilike odgovarala je velebnosti njegova glasa, te se preljevalo sve u neku ljupku, uzvišenu harmoniju, koja je mnogobrojno prisutno općinstvo ispunilo neizrecivom nježnošću.

Ranjeni i bolesni vojnaci. Dne 31. listopada pripjeli su: Milenko Lazar Milin iz Obrovca, Maninović Jadre p. I. ve iz Polešnika, Perković Marko p. Ante iz Ciste Velike, Labor Mate Dujin iz Konjeverata Andrija Zauner Filipov iz Zadra, Raspoivi Augustin p. I. ve iz Sukošana, Skoblar Mate Grgin iz Privlake, Žanić Mate Tomlin iz Vlačića, Crnković Joso Josin iz Novalje, Balkas Mate Josin iz Šibenika, Pokrajac Velimir p. Jove iz Knina.

Šibenska Glazba odigrala je jučer na Malome Trgu birani program, sve od samih slavenskih i hrvatskih autora, na opće zadovoljstvo i priznanje.

Gradac kod Drniša za „Crveni Kriz“. Zupnik Grada kod Drniša mmp. o Bono Baričević sakupio je, skupa sa glavari-ma sela, K 300 144 pare za „Crveni Kriz“. Svota je pređana ođboru u Drnišu.

Premينو je preključer Šime Antunac u dubokoj starosti od 93 godine. Vječni mu pokoj!

Ovdješnjem trgovcu Piu Terzanoviću pripjelo je oveća količina za jesensku i zimsku sezону ođela i kabanica za muškarcie.

MODE SALON
Marija Dundić
ŠIBENIK
Daje na znanje da ima veliki izbor šešira i nakita najnovije vrsti za gospodje i gospodjice. Novosti za zimsku sezonu.
Prima popravke uz najumierenije cijene.

PIO TERZANOVIĆ
TRGOVAC - ŠIBENIK
VELIKA ZALIHA
Rukotvorina, Odiela, Cipela
Galice, sumpora i gume prve svjetske tvornice

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjeljskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovim drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži besplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimcima dijeli poučne knjizice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cjenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se isključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpachaavao, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. :: Šibenik.
(brzozjavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).

Najprikladniji dar za svaku prigodu jest

INGEROV ŠIVAČI STROJ

kojim se može šivati, vezti i vrpsti.
Singer Comp. šivači strojevi
dioničko društvo
ŠIBENIK, Glavna ulica.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA
ŠIBENIK
UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMIJERENE CIJENE IZRADJUJE SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMECE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBOJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENICE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBCINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBOVJA.